



**KPMG**  
**Statsautoriseret Revisionspartnerselskab**  
Borups Allé 177  
Postboks 250  
2000 Frederiksberg

Telefon 38 18 30 00  
Telefax 72 29 30 30  
[www.kpmg.dk](http://www.kpmg.dk)

## **KPMG's kvalificering af Dankort-omkostnings- undersøgelse for 2010 for fysisk handel**

890449\_1

## **Indhold**

1	Indledning	2
2	Konklusion	4
2.1	Bankernes omkostninger	4
2.2	Nets' omkostninger	4
2.3	Samlet konklusion	5
3	Bankernes omkostninger - sammenfatning metode	6
4	Bankernes omkostninger - sammenfatning data og indberetning	8
5	Bankernes omkostninger - sammenfatning opregning	10
6	Opgørelse af omkostninger i Nets	11
6.1	Direkte omkostninger - metode for opgørelse af omkostningsbase	11

# 1 Indledning

Bekendtgørelsen, som styrer muligheden for at opkræve indløsningsgebyrer af forretningerne for modtagelse af Dankort i den fysiske handel, udløber den 31. december 2011.

For at få fastsat et nyt niveau for indløsningsgebyrerne, skal sektoren over for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen redegøre for de samlede omkostninger til drift og udvikling af Dankortet.

På baggrund af dette har Nets efter aftale med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen iværksat en omkostningsundersøgelse, der skal vise størrelsen af disse omkostninger for 2010 for fysisk handel. Den foretagne undersøgelse kan i hovedtræk opdeles i to dele:

- Opgørelse af omkostninger i pengeinstitutterne
- Opgørelse af omkostninger i Nets

KPMG er blevet anmodet om at foretage en kvalificering af den udarbejdede Dankort-omkostningsundersøgelse for 2010 for fysisk handel. Formålet hermed er at kvalificere undersøgelsens metodiske tilrettelæggelse, den tilhørende vejledning samt det opregnede resultat.

Kvalificeringen af Dankort-omkostningsundersøgelsen er overordnet delt i to dele, hvoraf den ene del vedrører bankernes omkostninger, mens den anden del vedrører Nets' omkostninger.

Kvalificeringen af bankernes omkostninger er yderligere opdelt i tre områder, henholdsvis metode, data/indberetning og opregning. For hvert af de tre områder tager kvalificeringen udgangspunkt i en række opstillede spørgsmål, der løbende er søgt besvaret med henblik på en samlet vurdering af undersøgelsen.

For så vidt angår Nets' omkostninger er kvalificeringen foretaget med udgangspunkt i en gennemgang af anvendte indregningskriterier, skøn og fordelingsnøgler i forbindelse med den interne økonomistyring.

Det skal i forbindelse med ovenstående fremhæves, at der med denne rapportering udelukkende er tale om en *kvalificering* af Dankort-omkostningsundersøgelsen og ikke en egentlig revision deraf.

Den detaljerede gennemgang af de enkelte omkostningstyper kan af fortrolighedshensyn ikke offentliggøres. Derfor har KPMG efter aftale med Nets og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udarbejdet dette uddrag af vores mere detaljerede rapport af 29. november 2011 med henblik på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens offentliggørelse heraf. Uddraget omfatter alle konklusioner og sammenfatninger.



De i uddraget anførte konklusioner er udarbejdet på baggrund af oplysninger og materiale modtaget af Nets. Modtagne oplysninger og materiale har ikke været genstand for egentlig revision eller review.

København, den 29. november 2011

**KPMG**

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Per Troelsgaard Sloth  
director

Mads Ørskov  
manager

## 2 Konklusion

Omkostningsundersøgelsen er for bankernes vedkommende foretaget med udgangspunkt i en spørgeskemaundersøgelse hos udvalgte banker. De adspurgte banker er valgt ud primært på baggrund af størrelse, således at stikprøven udgøres af både små, mellemstore og store banker. De modtagne indberetninger er efterfølgende opregnet til sektorniveau. Opgørelsen af Nets' egne omkostninger vedrørende Dankort er foretaget med udgangspunkt i en intern økonomirapportering, der danner baggrund for segmentrapportering til bestyrelsen.

### 2.1 Bankernes omkostninger

Vedrørende opgørelsen af bankernes omkostninger for 2010 for fysisk handel modtog Nets i løbet af september måned bankernes første indberetninger samt svar på supplerende spørgsmål i forbindelse med undersøgelsen. Med baggrund i disse indberetninger er KPMG blevet bedt om at foretage en kvalificering af bankernes indberettede omkostninger. Denne kvalificering har taget udgangspunkt i en række opstillede spørgsmål, som løbende i rapporten er forsøgt besvaret. Spørgsmålene vedrører overordnet den anvendte metode, de modtagne data/indberetninger samt selve opregningen af data til sektorniveau. Som led i kvalificeringen af omkostningsundersøgelsen har Nets i samarbejde med KPMG udarbejdet en række opfølgende spørgsmål til bankerne, hvor bankerne bl.a. blev bedt om at uddybe en række indberettede omkostninger samt beregningsmetoder. De opfølgende spørgsmål til bankerne relaterede sig primært til beregningsmetoder eller over-/underestimeringer af omkostningerne. De opfølgende spørgsmål og bemærkninger til bankerne medførte i visse tilfælde en bekræftelse af bankernes oprindelige indberetninger, mens det i andre tilfælde medførte en korrektion af bankernes indberettede omkostninger og dermed en ny og mere præcis opgørelse af bankernes omkostninger vedrørende Dankortet for 2010 for fysisk handel. Det opregnede resultat af omkostningsundersøgelsen har qua de opfølgende spørgsmål og bemærkninger til bankerne, opnået større sikkerhed.

### 2.2 Nets' omkostninger

Opgørelsen af Nets' omkostninger for 2010 for fysisk handel, som vedrører Dankort, er som nævnt indledningsvist foretaget med udgangspunkt i økonomirapportering, der danner baggrund for segmentrapportering til bestyrelsen. En rapportering der ud over bestyrelsen løbende overvåges af ledere i Nets på forskellige niveauer i organisationen med henblik på at sikre en fornuftig udvikling i forretningsenheden og en konsistens i opgørelse af forretningsenhedens resultatopfyldelse. Forhold, der medvirker til at sikre validitet i økonomirapporteringens taloplysninger, der danner baggrund for opgørelsen af omkostningerne i Nets vedrørende Dankortet for 2010 for fysisk handel.

KPMG har gennemgået og vurderet de indregningskriterier, skøn og fordelingsnøgler, som anvendes i forbindelse med udarbejdelsen af denne økonomirapportering vedrørende Dankort. På baggrund af denne gennemgang er det KPMG's vurdering, at der i forbindelse med opgørelsen af Nets' omkostninger vedrørende Dankort tages udgangspunkt i et grundlag, der er udarbejdet på baggrund af relevante og retvisende indregningskriterier, skøn og fordelingsnøgler.

### **2.3 Samlet konklusion, 590 mio. kr.**

På baggrund af den foretagne kvalificering af Dankort-omkostningsundersøgelsen for 2010 for fysisk handel er det KPMG's vurdering, at der anvendes en hensigtsmæssig metode ved såvel indhentning af omkostninger samt efterfølgende i forbindelse med opregningen til sektorniveau. For så vidt angår kvalificeringen af selve indberetningerne er KPMG i forbindelse hermed ikke blevet bekendt med væsentlige forhold, der afkræfter rigtigheden i disse indberetninger og dermed opgørelsen af de samlede omkostninger på i alt 590 mio. kr. for 2010 for fysisk handel vedrørende Dankort på sektorniveau. Dette inkluderende såvel bankernes som Nets' egne omkostninger.

### 3 Bankernes omkostninger - sammenfatning metode

#### *Spørgsmål*

Medtager indberetningsskemaet relevante omkostningsområder?

#### *Svar*

Efter en gennemgang af indberetningsskemaets omkostningsområder samt tilhørende vejledning er det KPMG's vurdering, at indberetningsskemaet medtager alle væsentlige og relevante omkostningsområder i relation til drift og udvikling af Dankortet.

#### *Spørgsmål*

Kan priserne (stk.-priser) dokumenteres/sandsynliggøres for at sikre høj kvalitet på indberetningsdata?

#### *Svar*

Ud for hvert indberetningspunkt i indberetningsskemaet er der plads til at angive en supplerende forklaring, som skal være med til at dokumentere/sandsynliggøre den indberettede omkostning, herunder begrunde en eventuel stykpris. Det skal desuden bemærkes, at der i den tilhørende vejledning til indberetningsskemaet er fremhævet, at både stykpris, antal og samlet omkostning skal udfyldes ved hver indberetningspost. Derudover er det særligt fremhævet, at hver indberetningspost skal indeholde en forklaring med de vigtigste forudsætninger og begrundelser for den angivne omkostning.

Det er KPMG's vurdering, at indberetningsskema og tilhørende vejledning er med til at sikre, at priserne dokumenteres og sandsynliggøres med henblik på at opnå en høj kvalitet i indberetningsdata.

#### *Spørgsmål*

Sikrer vejledning samt eventuelle supplerende oplysningsaktiviteter, at mængdeafhængige og ikke-mængdeafhængige aktiviteter holdes adskilt i forbindelse med tidsangivelser?

#### *Svar*

Som udgangspunkt hjælper indberetningsskemaets skabelon samt den tilhørende vejledning ikke med til at sikre omkostningsadskillelse i indberetningerne. Vi har som en følge deraf gennemgået bankernes indberetninger med henblik på at sikre, at omkostninger med forskellige omkostningsdrivere holdes adskilt, herunder særligt at mængdeafhængige og ikke-mængdeafhængige omkostninger holdes adskilt i forbindelse med tidsangivelser.

Vores gennemgang af bankernes indberetninger har ikke givet anledning til nogen væsentlige bemærkninger, og omkostningsadskillelsen i bankernes indberetninger vurderes dermed tilstrækkelig.

### ***Spørgsmål***

Sikrer vejledning samt eventuelle supplerende oplysningsaktiviteter tilstrækkelig ensartethed i indberetningen?

### ***Svar***

En forholdsvis detaljeret vejledning kombineret med forklaringer til alle indberetninger og indberetningsmetoder samt tilstrækkelige opfølgingsaktiviteter på modtagne besvarelser/indberetninger er stærkt medvirkende til at minimere uundgåelige forskelle i besvarelser og indberetninger bankerne imellem. Ud over at dokumentere omkostninger i indberetningsskemaet, er de deltagende banker ligeledes forpligtet til at besvare en række supplerende spørgsmål, der giver baggrundsviden vedrørende indberetningerne og understøtter dermed ensartethed i indberetningen. Det skal særligt bemærkes, at i den tilhørende vejledning indgår en anbefaling af, hvordan bankerne bør beregne deres interne timepris. I denne anbefaling indgår ud over almindelig løn både direkte lønrelaterede omkostninger samt overheadtillæg til dækning af bygninger, arbejdspladser, stabsfunktioner m.v.

Det er KPMG's vurdering, at vejledning samt supplerende opfølgings- og oplysningsaktiviteter er medvirkende til at sikre en tilstrækkelig ensartethed i modtagne besvarelser/indberetninger.

### ***Spørgsmål***

Virker den anvendte metodetilgang relevant sammenlignet med lignende omkostningsstudier?

### ***Svar***

Nets' Dankort omkostningsundersøgelse skal efter bekendtgørelse nr. 1475 af 22. december 2009 gennemføres hvert andet år. Dankort-omkostningsundersøgelsen er senest gennemført for omkostninger i 2005 og 2008. Metodetilgangen i de foregående undersøgelser er i høj grad den samme som i 2010. Det er vores vurdering, at den anvendte metode til indsamling af omkostninger gennem omkostningsundersøgelsens "levetid" er forbedret gennem årene, og samtidig bliver bankerne mere fortrolige med undersøgelsens metodetilgang. Nets' ensartede metodetilgang igennem de seneste omkostningsundersøgelser sikrer i høj grad konsistens og ensartet metodetilgang.

Det er KPMG's vurdering, at den anvendte metodetilgang virker relevant sammenlignet med lignende omkostningsstudier.



## 4 Bankernes omkostninger - sammenfatning data og indberetning

### *Spørgsmål*

Kan besvarelsen af de enkelte omkostningsområder suppleres med en kort beskrivelse af områdets organisering og teknologiunderstøttelse til understøttelse af kvalificering af omkostningsgrundlaget?

### *Svar*

Som supplement til de af Nets udsendte indberetningskemaer samt tilhørende vejledning, har Nets desuden sendt en række supplerende spørgsmål i forbindelse med Dankort-omkostningsundersøgelsen, hvor bankerne blandt flere ting skal angive en forklaring på områdernes organisering, tilrettelæggelse af opgaverne (automatiske contra manuelle) samt eventuelle supplerende forudsætninger til de allerede indberettede omkostninger. Alle deltagende banker i omkostningsundersøgelsen har besvaret de supplerende spørgsmål, og vores gennemgang deraf har ikke givet anledning til bemærkninger.

### *Spørgsmål*

Sikres der et vist mål af sammenlignelighed mellem resultaterne fra undersøgelsen af omkostningerne fra pengeinstitutterne og Nets?

### *Svar*

Grundlaget for opgørelse af henholdsvis Nets' og bankernes omkostninger er naturligvis forskelligt. Bankernes omkostninger er opgjøret med udgangspunkt i en spørgeskemaundersøgelse, hvor bankerne opgør og dokumenterer egne omkostninger efter bedste evne, mens Nets' egne omkostninger er opgjøret med udgangspunkt i en intern økonomirapportering, der danner baggrund for segmentrapportering til bestyrelsen. Til trods for, at grundlaget til de to omkostningsopgørelser i henholdsvis Nets og bankerne har været udarbejdet med to forskellige formål for øje, vurderes det, at selve grundlaget samt detaljeringsniveauet deri medvirker til at sikre en vis sammenlignelighed mellem Nets' og bankernes omkostninger, forstået på en sådan måde, at det i begge tilfælde vurderes at være relevante og tilstrækkeligt detaljerede omkostninger, der medtages i omkostningsundersøgelsen.

### *Spørgsmål*

Bliver de indberettede oplysninger dokumenteret/sandsynliggjort, og indeholder indberetningerne en tilstrækkelig detaljeringsgrad?

### **Svar**

Kvalificering af indberetningsskema, vejledning, supplerende spørgsmål samt indberetninger har givet anledning til følgende bemærkning omkring dokumentation:

- I Indberetningsskemaerne er der ikke angivet anden form for dokumentation end de af bankerne angivne forklaringer, hvilket alt andet lige medfører en vis usikkerhed i opgørelsen af de indberettede omkostninger, idet der således ikke foreligger nogen form for underliggende dokumentation, der underbygger og dokumenterer de indberettede omkostninger. Vi har ikke i forbindelse med vores kvalificering af Dankort-omkostningsundersøgelsen foretaget egentlig revision af de indberettede oplysninger i form af kontrol til underliggende dokumentation. Dog har vi efterprøvet en række af bankernes indberettede omkostninger og forklaringer, og hvor relevant indhentet yderligere forklaringer på de indberettede omkostninger.

Ud over ovenstående bemærkning har gennemgangen af bankernes dokumentation ikke givet anledning til nogen væsentlige bemærkninger.

### **Spørgsmål**

Er relevante omkostninger såvel som indtægter (direkte og indirekte) medtaget i undersøgelsen?

### **Svar**

Ja, vurderet ud fra vores gennemgang af bankernes indberetninger er det vores vurdering, at relevante omkostninger såvel som indtægter medtages i undersøgelsen. Dette forhold formodes i væsentlig grad at kunne tilskrives det anvendte indberetningsskema samt den tilhørende vejledning, som tidligere er vurderet at medtage alle væsentlige og relevante omkostningsområder i relation til drift og udvikling af Dankortet.

Som det er identificeret løbende i rapporten, har der været en række forhold, der har indikeret, at enkelte banker inden for et eller flere indberetningspunkter har foretaget en indberetning, der syntes enten at overestimere eller underestimere de reelle omkostninger vedrørende Dankortet. Hvor der har været tale om væsentlige forhold i relation til omkostningsundersøgelsen, er der blevet foretaget en nærmere undersøgelse af forholdene og dermed opnået en større validitet i det af bankerne indberettede talgrundlag. Den nærmere undersøgelse har i visse tilfælde medført en bekræftelse af bankernes anførte forhold, mens det i andre tilfælde har medført en korrektion af bankernes indberettede omkostninger.

### **Spørgsmål**

Sikres der et vist mål af sammenlignelighed mellem indberetningerne, og hjælper skemaet til konsistens i indberetningerne?

### **Svar**

Ja, det er vores vurdering, at såvel skema som tilhørende vejledning er medvirkende til at sikre et vist mål af sammenlignelighed indberetningerne imellem, idet der vurderes at være

en forholdsvis stor ensartethed i de omkostninger, som de enkelte banker har medtaget i deres indberetninger under de enkelte indberetningspunkter.

Som det også er anført ovenfor, har der dog i bankernes indberetninger været en række forhold, der har indikeret, at enkelte banker inden for et eller flere indberetningspunkter har foretaget en indberetning, der syntes enten at overestimere eller underestimere de reelle omkostninger vedrørende Dankortet. Alle sådanne identificerede forhold er efterfølgende undersøgt nærmere og - hvor relevant - efterfølgende rettet i den endelige opgørelse af bankernes omkostninger vedrørende Dankortet.

## 5 Bankernes omkostninger - sammenfatning opregning

### *Spørgsmål*

Anvendes en relevant statistisk metode til opregningen af omkostningerne til sektorniveau?

### *Svar*

Opregningen af omkostninger tager udgangspunkt i én af 6 forskellige anvendte opregningsdrivere. Denne differentiering af anvendte drivere medvirker til at give et mere retvisende billede af de samlede omkostninger på sektorniveau. På baggrund af en gennemgang af underliggende regneark samt vurdering af anvendte opregningsdrivere er det KPMG's vurdering, at der for opregning af omkostninger til sektorniveau anvendes en relevant statistisk metode.

### *Spørgsmål*

Anvendes relevante mængder i opregningen, og er selve beregningerne foretaget korrekt?

### *Svar*

På baggrund af en teknisk gennemgang af underliggende regneark, hvilken har omfattet gennemgang af talgrundlag, efterregning af både opregning og de samlede omkostninger på sektorniveau, er det KPMG's vurdering, at der i forbindelse med opregning af omkostninger anvendes relevante mængder/opregningsdrivere, og at beregningerne er foretaget korrekt.

## 6 Opgørelse af omkostninger i Nets

Udgangspunktet for opgørelse af omkostninger i Nets relateret til Dankort er den interne økonomirapportering til bestyrelsen, der indeholder et regnskab, hvor omkostninger og indtægter er angivet pr. segment. Produktregnskabet for Dankort udgør en del af segmentet Cards. Produktregnskabet for Dankort og segmentet Cards overvåges af ledere på forskellige niveauer med henblik på at sikre en fornuftig udvikling i forretningsenheden og en konsistens i opgørelse af forretningsenhedens resultatopfyldelse.

Den interne økonomirapportering er baseret på internt udviklede regnearksmodeller, og baserer sig på data fra selskabets økonomisystem. Den månedlige økonomirapportering sker med udgangspunkt i veletablerede interne forretningsgange. Den i de internt udviklede regnearksmodeller foretagne modellering af data fra økonomisystemet sker med få justeringer efter samme metoder og fordelingsnøgler, som har været anvendt over den seneste årrække.

Opgørelsen af omkostninger i Nets relateret til Dankort til brug for sektorens samlede opgørelse over for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, er således ikke baseret på metoder, fordelingsnøgler eller andet, der er forberedt specifikt til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens undersøgelse.

På trods af, at opgørelsen af omkostninger i Nets relateret til Dankort ikke er forberedt specifikt til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens undersøgelse, er det KPMG's vurdering, at den anvendte metodetilgang til opgørelse af omkostninger i Nets relateret til Dankort virker relevant.

KPMG har i forbindelse med kvalificeringen af Dankort-omkostningsundersøgelsen ikke foretaget kontrol af oplyste beløb til underliggende dokumentation i form af eksterne bilag, interne timeregistreringer eller verificeret opgjorte timepriser.

### 6.1 Direkte omkostninger - metode for opgørelse af omkostningsbase

Med udgangspunkt i den interne økonomirapportering kan omkostninger i Nets relateret til Dankort grupperes således:

- Direkte omkostninger
- Indirekte omkostninger
- Allokerede omkostninger.

De primære omkostningstyper indeholdt i direkte omkostninger vedrører omkostninger forbundet med databehandling, pinkode-produktion, forsendelse, licenser og konsulenter. Disse omkostninger er baseret på eksterne fakturaer.

I forbindelse med opgørelsen af de direkte omkostninger vedrørende Dankort er der hverken anvendt skøn eller fordelingsnøgler, men derimod omkostninger, der kan henføres direkte til Dankort.

De primære omkostningstyper indeholdt i indirekte omkostninger vedrører omkostninger forbundet med udvikling og service, der kan henføres direkte til Dankort-området. Indirekte omkostninger henføres til produktregnskabet for Dankort på baggrund af timeregistreringer og sker således på baggrund af konterede timer i timeregistreringssystemet gange en standard timesats.

Indirekte omkostninger fordeles på baggrund af timeregistreringer. Der er således ingen skøn forbundet med opgørelsen af de indirekte omkostninger, ligesom der ikke anvendes fordelingsnøgler.

Allokerede omkostninger fordeles til produktregnskabet for Dankort på baggrund af allokering ud fra fordelingsnøgler, der baserer sig på en blanding af timeregistreringer og dataforbrug.